
ÚVOD

Tradiční zářijová literárněvědná konference v rámci 40. Bezručovy Opavy si v roce 1997 vytkla za cíl zmapovat některé dílčí aspekty populární literatury v české a slovenské kultuře po roce 1945. Šíří tématu odpovídalo i zaměření konferenčních příspěvků: i z jejich rozptylu je totiž zřejmé, že populární literatura je široce a nejednoznačně chápaný fenomén. Diskutovalo se o oprávněnosti pojmu „populární literatura“ (J. Urbanec, V. Šaur), o místě populární literatury v kulturním paradigmatu (L. Pavera), na pořad přišla analýza byrokratických a ideologických poválečných pokusů o vyloučení populární literatury z oběhu (P. Janáček), zkoumala se žánrová specifika z pohledu literární historie a teorie (A. Zachová, V. Novotný, T. Horváth, P. Zajac, V. Vařejková, Z. Stanislavová) i z úhlu lingvistického (I. Kolářová), na pořad přišel i zřetel aktuální ediční praxe (F. Ryčl). Řada autorů se jako obvykle zaměřila především na komentování a interpretaci díla jednotlivých autorů (V. Žemberová, Š. Drug, I. Harák, L. Martinek, D. Vlašínová, R. Svoboda). Poválečná, zejména ideologicky motivovaná redukce diskuse o literatuře v českých zemích i na Slovensku je nepochybně jedním z důvodů, proč české i slovenské bádání v oblasti populární literatury doposud poněkud zaostává za aktuálním vývojem světovým. Pevně zakořeněné relikty v literárněvědné praxi odsunuly neprávem širokou škálu literárních projevů na periferii zájmu. Záměna centrálního a periferního i jejich neustálé mísení však jednoznačně nutí k rozšíření badatelských aktivit i do poloh zdánlivě či skutečně „okrajových“. Snad tento sborník alespoň naznačuje některé cesty, kudy bude zapotřebí se dále ubírat.

red.